

fremmelse saaledes, at Husbonden og Lyendet skulde kunne stifte et Lyendeforhold, uden at der fra nogen Side bringes paa Bane, om Paategning skulde bruges eller ikke, og at derefter til enhverfømhelst senere Tid skulde Husbonden kunne stille det Forlangende, at Paategning skulde bruges, altsaa med rene Ord: tie stille dermed saalænge, indtil han med større Nytte og større Sikkerhed kan tvinge sin Fordring igjennem. En saadan Bestemmelse kunne vi ikke give vor Stemme, og jeg skal henstille, om det ikke vil være et uheldigt Bidrag til et Lyendeforholds forfatte Liv, at Husbonden, den ene Part, stiller Fordring om Paategning med den Virkning, at Lyendet, hvis det ikke oplyder denne Fordring, skal straffes og give en betydelig Erstatning. Jeg skal henstille, om ikke det vil bidrage til at gjøre Lyendeforholdet uheldigt, at Husbonden gaar saaledes frem og derved tilkjendegiver en Mistillid, der maa virke skadelig paa Lyendeforholdet, som skal være paa den ene Side et Forhold af Tillid, Belivillie og Overbærenhed og Skaansomhed og paa den anden Side et Forhold af Hengivenhed, Ridkjærhed for Husbondens Liv og Trang til og Tilfredsstillelse ved at dele det Sjems Sorger og Glæder, i hvilket Lyendet optages. I dette Forhold, efter at det er begyndt, kastes der den Brand ind, at Husbonden ikke tror Lyendet, men at Husbonden siger: Jeg maa sikre mig ved denne Paategning, eller hvis ikke, saa maa Du betale $\frac{1}{4}$ Mars Løn og en Bøde af 4—40 Kr. Saalees vil det stille sig, hvis man vil indrømme, at Ordene: „ved dets Stiftelse“ maa betyde: „efter dets Sliftelse“, eller indrømme, at de udgaa, saaledes at Følgen bliver, at Forlangendet til enhver Tid med den i § 7 angivne Virkning kan stilles. For saa vidt jeg særlig har lagt Vægt paa, at en Bestemmelse af en saadan Betsaffenhed bør ikke udgives til Anvendelse ved Domstolene, mener jeg, at der ikke bør stilles disse den Opgave at skønne over, om et givet Tidspunkt efter Forholdets Stiftelse endnu rettelig bør siges at være ved dets Stiftelse. Lad os tænke os, at Lyendeforholdet indgaaes 1ste Februar næste Aar; Paategning omtales ikke af nogen af Parterne. Den 1ste Mai kommer Lyendet i Ejendommen, og Husbonden kommer saa frem med sit Forlangende om Paategning. Vil man sige, det er „ved dets Stiftelse“. Nei, det vil ikke falde Noget ind. Men hvad Forskjel er der juridisk taget paa, at Forlangendet kommer 1ste Mai, 3 Maanedger efter Lyendeforholdets Stiftelse, eller Forlangendet kommer 8 Dage eller 8 Timer efter dets Stiftelse? Det er juridisk taget det Samme. Der er et Moment, hvor det maa siges, at Lyendeforholdet er stiftet, og hvad der derefter sker, sker efter dets Stiftelse, og saa komme alle de Betragtninger frem, som jeg har gjort gjældende, at Paategning ikke ad den Vej bør kunne fremtvin-

ges fra Husbondens Side. Mindretallet kan altsaa ikke gaa ind paa § 7, 2det Stykke, saaledes som det foreligger, og vil heller ikke være tilfredsstillet ved, at Ordene: „ved dets Stiftelse“ udgik, eller rettere sagt Mindretallet vilde finde dette ganske urigtigt, og det har altsaa maattet se sig om efter noget Andet. Jeg har imidlertid antydet, at jeg ogsaa vilde berøre det Tilfælde, hvor Husbonden forlanger Paategning ved Lyendeforholdets Forlængelse. Det Tilfælde, hvor en saadan Forlængelse sker udtrykkelig, kan jeg selvfølgelig lade ligge, thi det er det Samme, som at Lyendeforholdet stiftes paany, og der er altsaa kun Tale om saadanne Tilfælde, hvor der sker en stiltiende Forlængelse ifølge Lyendelovens § 39, hvor det hedder: „En indgaaet Lyendekontrakt anses, saalænge lovlig Opfigelse ikke er sket fra nogen af Siderne, fornyet paa lige saa lang Tid, som oprindeligt var fastsat, dog i det Længste paa et Aar, med mindre Parterne i nogen af disse Henseender have aftalt anderledes“. I Tilfælde, hvor der sker en stiltiende Forlængelse, maatte man vel — for at begynde paa samme Maade som før — sprogrigtig nærmest komme til at sige, at „ved dets Forlængelse“ betød „i Tilfælde af dets Forlængelse“. Det er her den naturlige Betydning af det uheldige Ord „ved“. Men her kommer jo den selvsamme Betragtning frem, som naar et Lyendeforhold stiftes fra Nytt af, der er et Moment, da det maa siges at være forlænget eller fornyet; vilde man være meget nøiagtig, saa maatte man vel sige, at, naar et Lyendeforhold er indgaaet fra den 1ste November dette Aar til den 1ste Mai næste Aar, og det ikke kommer paa Tale mellem Parterne, om det skal forlænges eller ikke, saa er Lyendeforholdet forlænget, om man vil, Matten mellem den 31te Januar og den 1ste Februar Kl. 12. Forholdet er altsaa forlænget næste Dag; men betyder nu „ved dets Forlængelse“: „efter dets Forlængelse“, kan Husbonden komme den næste Dag og sige: Vi have jo ikke talt om, hvorvidt vi skulde blive sammen eller ikke; idag strive vi den 1ste Februar, og ser Du Mikkel Madsen, nu er Du fæstet; nu ønsker jeg, at Du giver mig Paategning, og hvis Du ikke gjør det, saa skal Du ud med $\frac{1}{4}$ Mars Løn og med en Bøde fra 4 til 40 Kr. Saa siger Mikkel Madsen: Det var ikke min Mening, at vi skulde have Paategning; men nu er jeg nødsaget til det, og saa bliver jeg hos Dig, Husbond, indtil Efteraaret, men heller ikke en Dag længere, thi jeg er en retfærdig Karl, og tror Du ikke mig, saa tror jeg heller ikke Dig; jeg kunde da, naar jeg en Gang fik lovlige Grund til at forlade Ejendommen, risikere, at Du vilde negte mig at ophæve Paategningen, hvorved Du vilde røde mig ind i Alt, hvad der følger af § 8; og han vilde frygte end mere for § 8, hvis den bliver forandret saaledes, som den vilde blive det, naar Vædringsforlaget til § 8 af det ærede 2det Medlem for 5te